

УГОВОРИ О ОБАВЕЗНОМ ОСИГУРАЊУ У САОБРАЋАЈУ

Резиме: Кретања у савременој тржишној привреди не би могла да се реализују без осигурања. Осигурање у веома великој мери доприноси да се брже и сигурније послује без великих последица од ризика које доноси савремено пословање. Уплаћивањем средстава осигураника код осигураваача, формирају се снажни фондови осигурања из којих се исплаћује осигурана сума уколико наступи осигурани случај и на тај начин осигураник лакше подноси терет настанка и накнаде штете, пошто се иста равномерно распоређује на сва лица која уплаћују средства у фондове осигурања. Од првог до данашњег дана пронађеног уговора о осигурању¹, овај уговор, као и посао осигурања стално се развијао у складу са техничко-технолошким развојом друштва.² Са развојем превозних средстава, развио се и посебан облик обавезног осигурања у саобраћају. С обзиром на велики значај ове врсте осигурања, аутор се одлучио да исти истражи, пре свега у светлу Закона о обавезном осигурању у саобраћају који је донет у Републици Србији и који је до сада више пута допуњаван.

Кључне речи: Осигурање, саобраћај, возило, путници, одговорност, уговор.

Увод

У праву Републике Србије постоји више врста обавезног осигурања у саобраћају и то: осигурање путника у јавном превозу од последица несрећног случаја; осигурање власника моторних возила од одговорности за штету причињену трећим лицима; осигурање

¹ То је уговор о осигурању који је написан 1347. године и чува се у граду Ђенови у Италији: Капор Владимир и др: *Уговори робног промета*, Центар за привредни консалтинг, Нови Сад, 2000. год, стр. 273.

² У Дубровнику је 1562. године донет први закон о осигурању на просторима Балкана, у Лондону, 1779. год. основан је Лојд, који је и данас прва и највећа водећа светска компанија из области поморског осигурања, док је у Србији 1904. године донет Закон о осигуравајућим друштвима

власника ваздухоплова од одговорности за штету причињену трећим лицима и путницима; осигурање власника чамаца од одговорности за штету причињену трећим лицима.³

Власници превозних средстава којима се обавља јавни превоз путника и власници других превозних средстава дужни су да **закључе уговор** о обавезном осигурању пре него што се превозно средство стави у саобраћај.⁴ Дакле, из овог уговора проистиче изузетан облик осигурања. Обавезност произилази из закона, док правне последице настају на основу уговора између осигураваача и осигураника.⁵ Обавезно осигурање у саобраћају се не односи на возила Војске Србије.⁶

Код уговора о осигурању, уговорне стране су **осигураваач и осигураник**. Осигураваач је правно лице (привредно друштво) које треба да исплати накнаду осигуранику када наступи догађај који је предвиђен уговором. Осигураник може бити правно и физичко лице. Поред осигураваача и осигураника, у уговору о осигурању могу се појавити и **осигурано лице и корисник осигурања**. Осигурано лице може бити сам осигураник или неко треће лице, док је корисник осигурања (бенефицијар) лице коме треба да се исплати накнада када наступи осигурани случај.⁷

Код уговора о одговорности, корисник опасних ствари, у овом случају то су моторна возила, ваздухоплов, пловни објекти и сл, осигурава се од одговорности за штету која је настала услед смрти и телесне повреде лица, као и услед уништења или оштећења нечије имовине ако је штета проузрокована моторним возилом, ваздухопловом или пловним објектом.(чамцем).⁸

У раду ћемо анализирати све уговоре о обавезном осигурању, по редоследу како смо претходно навели.

Правна природа и елементи уговора о осигурању

Када говоримо о уговору о обавезном осигурању у саобраћају неопходно је размортити његову правну природу, као и битне елементе уговора.

Не постоји јединствен став по питању правне природе уговора

³ Члан 2. Закона о обавезном осигурању у саобраћају („Сл.гласник Републике Србије“, бр. 51 /09, 78/11 и 101/11

⁴ Члан 4. Закона о обавезном осигурању у саобраћају.

⁵ Мирослав Милосављевић: *Привредно уговорно право*, Прометеј, Нови Сад, 2009.год, стр. 97.

⁶ Члан 11. Закона о обавезном осигурању у саобраћају

⁷ Рајчевић Марко: *Пословно право*, Правни факултет, Бања Лука, 2007. год, стр. 296.

⁸ Исто, стр. 298.

о осигурању и из тих разлога навешћемо нека схватања која постоје у правној теорији.

1. схватање је да се ради о **алеаторном уговору**, што се не може без резерве прихватити, будући да је техника осигурања у садашњем тренутку веома развијена и не може се говорити да се у тренутку закључења уговора не могу предвидети сва права и обавезе уговорних страна, односно да се не може предвидети наступање осигураног случаја.⁹

2. схватање је да је у питању **уговор о накнади штете**.

3. схватање иде у прилог тези да је уговор о осигурању, уговор о ортаклуку, о најму, пуномоћству итд.

Када су у питању битни елементи без којих уговор о обавезном осигурању не би производио правно дејство, можемо констатовати да су то:¹⁰

1. Осигурани случај - ризик од кога се осигураник осигурава и он мора бити: неизвестан (ради се о алеаторном уговору – уговору на срећу), законит и моралан и да није наступио пре или у време закључења уговора,

2. Премија осигурања - представља новчану суму коју је осигураник дужан да плати осигуравачу. Уколико се премија осигурања уплати унапред, реч је о **мизи**.

3. Осигурана сума - свота новца коју је осигуравач дужан да исплати осигуранику када наступи осигурани случај. Обавеза друштва за осигурање по основу обавезног осигурања ограничена је осигураном сумом важећом на дан настанка штетног догађаја, ако уговором о осигурању није уговорена виша сума. Осигурана сума представља максималну обавезу друштва за осигурање по једном штетном догађају. **Франшиза** је уговорна клаузула којом је предвиђено да део штете сноси сам осигураник, што стимулише осигураника да води већу бригу како не би наступио осигурани случај.

На уговоре о обавезном осигурању примењује се закон којим се уређују облигациони односи и други одговарајући закони којима се уређују уговори у појединим врстама осигурања, ако Законом о обавезном осигурању у саобраћају поједина питања нису друкчије уређена.¹¹

⁹ Јанковец Ивица: *Привредно право*, ЈП Службени лист, Београд, 1999. год, стр. 567.

¹⁰ Васиљевић Мирко: *Трговинско право*, Правни факултет у Београду, 2006. год, стр. 133.

¹¹ Члан 13. Закона о обавезном осигурању у саобраћају

Форма уговора о обавезном осигурању

Уговор о обавезном осигурању у саобраћају је **неформалан**, односно закључује се простом сагласношћу воља.

У пословној пракси се и овај уговор најчешће закључује у писаној форми ради лакшег и потпунијег доказивања постојања уговора и његове садржине.

Да би уговор био пуноважан и производио правно дејство, као и да би уживао судску заштиту, неопходно је да садржи све **битне елементе**, као што су: осигурани случај, осигурана сума и премија осигурања, о чему је већ било речи у овом раду.

Према нашем праву, уговор о осигурању је закључен када уговорне стране потпишу полису осигурања или листу покрића. Ово потписивање не значи да је уговор закључен у писаној форми.

Уговор о осигурању путника у јавном превозу од последица несрећног случаја

Власници превозних средстава са којима се обавља јавни превоз путника дужни су да закључе уговор о осигурању путника у јавном превозу од последица несрећног случаја. То су следећа превозна средства:

- **аутобуси** којима се обавља јавни превоз у градском, приградском, међуградском и међународном линијском и ванлинијском превозу;

- аутобуси којима се обавља превоз запослених на посао и са посла;

- аутобуси којима се обавља превоз деце и ученика до предшколских, односно школских установа и од предшколских, односно школских установа;

- аутобуси за превоз туриста;

- **путнички аутомобили** којима се обавља такси превоз и „рент-а-кар” возила;

- **шинска возила** за превоз путника;

- све врсте **пловних објеката**, којима се на редовним линијама или слободно превозе путници, укључујући и крстарења и превоз туриста;

- **ваздухоплови** чија је намена јавни авио-превоз (редовни, чартер, авио-такси);

- **туристички ваздухоплови** који се користе за краће прелете и панорамске летове и „рент-а-кар” ваздухоплови;

- друга превозна средства без обзира на врсту погона којима се превозе путници, уз наплату превоза, у виду регистроване делатности.¹²

Под **путницима** у јавном превозу сматрају се лица која се налазе у превозном средству којим се обавља јавни превоз и која имају намеру да путују, без обзира да ли су купила возну карту или нису; лица која се налазе у кругу станице, пристаништа, луке, аеродрома или у непосредној близини превозног средства пре укрцавања, а која имају намеру да путују; лица која су обавила путовање и напустила превозно средство, а налазе се у непосредној близини превозног средства у кругу станице, пристаништа, луке или аеродрома.¹³

Уговор о осигурању власника моторних возила од одговорности за штету причињену трећим лицима (Осигурање од аутоодговорности)

Власник моторног возила је у обавези да закључи уговор о осигурању од одговорности за штету коју приликом употребе моторног возила причини трећим лицима услед смрти, повреде тела, нарушавања здравља, уништења или оштећења ствари. Власник моторног возила неће надокнадити штету која је настала на стварима које је примио на превоз и изузетно ће одговорати и за штету на стварима које су примљене на превоз, уколико те ствари служе за личну употребу лица која су се налазила у возилу. Под штетом се подразумева и штета која је причињена трећем лицу услед пада ствари са моторног возила.¹⁴

Приликом регистрације моторног возила, продужења регистрације и издавања пробних таблица власник је дужан да органу који врши регистрацију поднесе доказ да је закључио уговор о осигурању од одговорности за штету причињену трећем лицу.

У Закону је утврђена обавеза власника моторног возила којом не подлеже сваке године обавези регистрације да закључи уговор о осигурању од аутоодговорности приликом добијања одговарајуће дозволе за употребу и да обнавља то осигурање за све време док је моторно возило у саобраћају.¹⁵

Значајно је што је у закону¹⁶ на јасан и недвосмислен начин предвиђено које категорије и под којим условима немају право на

¹² Члан 14. Закона о обавезном осигурању у саобраћају

¹³ Члан 15. Закона о обавезном осигурању у саобраћају

¹⁴ Члан 18. Закона о обавезном осигурању у саобраћају

¹⁵ Члан 20. Закона о обавезном осигурању у саобраћају

¹⁶ Члан 21. Закона о обавезном осигурању у саобраћају

накнаду штете. Овакво решење је корисно будући да отклања дилеме ове врсте које су у претходном периоду у пословној пракси изазивале недоумице и честа спорења.

Наведено право немају: власник моторног возила чијом му је употребом причињена штета за штете на стварима; возач моторног возила чијом му је употребом причињена штета; лица која су својевољно ушла у моторно возило чијом им је употребом причињена штета, а која су знала да је то возило противправно одузето;

Такође, **нема право на накнаду штете** лице које је штету претрпело:

- употребом моторног возила за време званично одобрених ауто-мото и картинг такмичења и делова тих такмичења на затвореним стазама на којима је циљ постизање максималне брзине, као и на пробама (тренингу) за та такмичења,

- услед дејства нуклеарне енергије током превоза нуклеарног материјала,

- услед војних операција, војних маневара, побуна или терористичких акција ако постоји узрочна веза између тих дејстава и настале штете.

Уговор о осигурању власника ваздухоплова од одговорности за штету причињену трећим лицима и путницима

Трећи облик обавезног осигурања у саобраћају је осигурање власника ваздухоплова од одговорности за штету која је причињена трећим лицима и путницима.¹⁷

Власник ваздухоплова је обавезан да закључи уговор о осигурању од одговорности за штету коју употребом ваздухоплова причини трећим лицима и путницима. Треће лице је свако лице осим путника и чланова летачке и посаде ваздухоплова који су на дужности у току лета. Путником се рачуна свако лице које се превози ваздухопловом уз сагласност власника ваздухоплова осим чланова летачке посаде ваздухоплова који су на дужности у току лета. Уговор о осигурању од одговорности за штету, који је власник ваздухоплова дужан да закључи, покрива и штете причињене терету и пртљагу. Међутим, уговор о осигурању не мора покривати штете причињене терету и пртљагу ако се ваздухоплов не користи у комерцијалне сврхе.

Уговором о осигурању покривене су и штете због ризика рата и тероризма. Власник иностраног ваздухоплова који улази у ваздушни простор Републике Србије мора бити осигуран од одговорности

¹⁷ Члан 61. Закона о обавезном осигурању у саобраћају

за штету ако нема друго обезбеђење за накнаду штете или ако међународним уговором није другачије уређено. Уколико власник ваздухоплова није регистрован у Републици Србији, односно држави чланици Европске уније, односно чији је ваздухоплов регистрован изван територије Европске уније и чији летови не укључују слетање на територију или полетање са територије Европске уније, него само лет у ваздушном простору Републике Србије, не мора уговором о осигурању имати покривене штете причињене путницима, терету и пртљагу.

Уговор о осигурању власника чамца од одговорности за штету причињену трећим лицима

Власник чамца са сопственим погоном **снаге мотора преко 15 kw**, који се према прописима о регистрацији чамца уписује у одговарајући регистар, дужан је да закључи уговор о осигурању од одговорности за штету коју употребом чамца причини трећим лицима услед смрти, повреде тела или нарушавања здравља.

Под штетом се подразумева и штета која је причињена трећем лицу услед пада или избацавањем ствари из чамца. Лице које се превози чамцем не сматра се трећим лицем коме треба накнадити штету која настане употребом чамца.

Власник иностраног чамца који плови у нашим територијалним водама мора бити осигуран од одговорности за штету уколико нема друго средство обезбеђења за накнаду штете или ако међународним уговором који је закључила наша земља није другачије уређено.

Регистрација чамца и продужење регистрације може се извршити кад се органу који врши регистрацију поднесе доказ о закљученом уговору о потребном осигурању.¹⁸

Износ најниже суме осигурања по једном штетном догађају, на коју може бити уговорено осигурање утврђује Влада на предлог Народне банке Србије и та најнижа сума осигурања не може бити нижа од 200.000 евра.¹⁹

Законом о обавезном осигурању у саобраћају нису уређена сва питања која се односе на област осигурања у саобраћају, те је утврђено да ће се у таквим ситуацијама на питања одговорности власника чамца за штету коју причини трећим лицима примењивати одредбе закона којима су уређени облигациони односи и основи својинскоправних односа у унутрашњој и поморској пловидби.²⁰

¹⁸ Члан 64. Закона о обавезном осигурању моторних возила

¹⁹ Члан 65. Закона о обавезном осигурању моторних возила

²⁰ Члан 66. Закона о обавезном осигурању моторних возила

Права и обавезе уговорних страна код уговора о обавезном осигурању у саобраћају

Постоји више права и обавеза који проистичу из уговора о обавезном осигурању у саобраћају. Карактеристично је код овог уговора као и код свих уговора у привреди, да оно што представља право једне уговорне стране представља обавезу за другу уговорну страну и обрнуто. Из наведених разлога размотрићемо само обавезе уговорних страна. Међутим, постоје и неке заједничке обавезе уговорних страна, о чему ће најпре бити речи.

Прва заједничка обавеза уговорних страна јесте да поступају **савесно и поштено**, што подразумева да се уговорне стране морају понашати једна према другој лојално, да узајамно сарађују, штите се и помажу, обавештавају се о свим чињеницама које су од значаја за пословни успех, да удредно и на време извршавају своје обавезе и сл. У Закону о облигационим односима јасно је императивном нормом утврђено да су у заснивању облигационих (уговорних) односа и у остваривању права и обавеза из тих односа учесници дужни да се придржавају начела савесности и поштења.²¹ Идентичну одредбу садрже и опште узансе за промет робом. Ово начело састоји се у суштини у томе да се отклони примена законских или уговорних одредби уколико би исте својом применом изазвале последице које су супротне овом начелу.²²

Друга заједничка обавеза уговорних страна јесте да поштују принцип **појачане пажње**, што значи да свака уговорна страна, мора да показује максималну пажњу доброг домаћина и уредног привредника. Када је у питању извршење уговорне обавезе из делатности професије уговорна страна је дужна да поступа с пажњом доброг стручњака, што подразумева савесно и брижљиво поступање са појачаном пажњом према правилима струке у одговарајућој пословној области и постојећим пословним обичајима. Стручна пажња конкретизује обавезујућим техничким прописима о обавезним стандардима који су различити зависно од врсте посла.

Значајна обавеза уговорних страна код уговора о обавезном осигурању у саобраћају је обавеза чувања **пословне тајне**, што подразумева дужност пословних партнера да држе у тајности податке који се односе на садржину преговора за закључење уговора, услове за закључење уговора и друге податке из области њихових пословних интереса. Обавеза чувања пословне тајне најчешће је утврђена

²¹ Члан 12. Закона о облигационим односима из 1978. године

²² У члану 999. Општег имовинског законика из 1888. године, чији аутор је био чувени правник Валтазар Богишић, утврђено је: „Да и оно што није забрањено, може да буде непоштено“.

прописима и не мора бити посебно уговорена. Уколико се открију подаци који представљају пословну тајну и на основу тога настане штета за неког учесника у послу, тада је пословни субјект који је открио пословну тајну дужан да накнади штету. Обавеза чувања пословне тајне постоји и након престанка пословног односа.

Обавезе осигуравача

Прва и основна обавеза осигуравача јесте да у складу са законом донесе своје **опште услове обавезног осигурања, тарифу и премијски систем** и да их учини доступним јавности, односно заинтересованим за закључење уговора о осигурању. Друштво за осигурање (осигуравач) дужно је да достави Народној банци Србије услове обавезног осигурања, тарифу и премијски систем са техничким основама премије тог осигурања, најкасније 90 дана пре почетка примене и то искључиво ради провере њихове усаглашености са прописима, актуарским начелима и правилима струке осигурања. Друштво за осигурање истовремено (осигуравач) доставља НБС и мишљење овлашћеног актуара о довољности премије осигурања за трајно измирење свих обавеза из уговора о обавезном осигурању и трошкова спровођења тог осигурања, као и трогодишњи пословни план друштва који показује довољност обрачунатих премија. Ако услови осигурања, тарифа и премијски систем осигурања нису сачињени у складу са прописима, актуарским начелима и правилима струке осигурања, Народна банка Србије издаје налог друштву за осигурање (осигуравачу) да их усклади у року од 30 дана.²³ Приликом закључења уговора о осигурању, сваки уговорач осигурања мора бити упознат са општим условима осигурања.

Осигуравач је обавезан да прихвати понуду за закључење уговора код обавезних осигурања будући да ова врста осигурања проистиче из закона.²⁴

Осигуравач је дужан да приликом закључења уговора о осигурању **изда полису осигурања**²⁵ и моментом њеног потписивања сматра се да је уговор закључен. Садржина и елементи полисе осигурања су утврђени законом и без њих полиса не би производила правно дејство.

Обавеза осигуравача јесте наменско коришћење средстава

²³ Члан 6. Закона о обавезном осигурању у саобраћају

²⁴ Васиљевић Мирко: *Трговинско право*, стр. 136

²⁵ Привремено се може издати листа покрића: члан 901. став 1. Закона о облигационим односима из 1978. г.

осигурања, односно оних средстава која се удружују ради заједничке заштите од неизвесних ризика који евентуално могу да наступе.

Обавеза осигуравача је да предузме потребне **превентивне мере** како би се смањила могућност настајања штете. Због тога је неопходно да се значајан део средстава од осигурања усмерава на активности које ће у великој мери допринети да се спречи настајање осигураног случаја и последице које он доноси.

Осигуравач је дужан да **исплати** одговарајући новчани износ (**осигурану суму**) на име накнаде штете. Правило је, да код имовинског осигурања висина накнада штете не може бити већа од стварно претрпљене штете. Код подосигурања исплаћена осигурана сума може бити мања од претрпљене штете. Путник кога задеси несрећни случај, односно одређени корисник према условима осигурања у случају смрти путника, има право да захтева да друштво за осигурање (осигуравач) са којим је закључен уговор о осигурању, непосредно њему изврши своју обавезу из уговора о осигурању. Ако власник превозног средства није закључио уговор о осигурању или је закључио уговор о осигурању са друштвом за осигурање (осигуравачем) над којим је покренут стечајни поступак а десио се несрећни случај, путник може захтевати исплату осигуране суме из средстава Гарантног фонда. Право на осигурану суму има путник, односно корисник осигурања, независно од тога да ли има право на накнаду штете по основу одговорности превозиоца.²⁶

Осигуравач има обавезу да осигуранику **накнади све настале нужне и корисне трошкове** које је осигураник имао приликом предузимања мера да би спречио настајање осигураног случаја, као и оне трошкове који су били неопходни и корисни да би се спречило да штета буде већа. Сматра се да је осигуравач дужан да накнади наведене трошкове и када су покушаји спречавања наступања штете, као и покушаји умањења штете остали безуспешни и нису дали никакве позитивне резултате.²⁷

Обавезе осигураника – уговарача осигурања

Обавеза уговарача осигурања јесте да у току закључења уговора о осигурању **упозна осигуравача са свим значајним чињеницама и околностима** које су неопходне за оцену ризика у вези којих се закључује уговор о осигурању. Уколико је осигуравач намерно прећутао да осигуравачу предочи неопходне податке за процену ризика и утврђивање премије осигурања и осигуране суме, тада осигуравач има

²⁶ Члан 17. Закона о обавезном осигурању у саобраћају

²⁷ Станковић Миодраг: *Пословно право*, Београд, 2004. година, страна 557.

право да раскине уговор, а премије осигурања које је до тада примио није у обавези да врати. Уговарач осигурања је дужан да обавести осигуравача уколико се наведене околности промене и ако исте у значајној мери утичу на повећање или смањење ризика од наступања осигураног случаја.²⁸ С друге стране, осигуравач се може позивати на чињеницу да није био обавештен о свим околностима на основу којих би правилно оценио ризик од наступања осигураног случаја, само уколико је био савестан тј. није знао право стање ствари, нити је из околности случаја то могао знати.

Једна од најзначајнијих обавеза уговарача осигурања јесте да **плати премију осигурања**.²⁹ Плаћање премије осигурања може се плаћати на различите начине и то унапред, у време закључења уговора о осигурању или у више пута.

Уговарач осигурања има обавезу да **чува предмете који су осигурани** са пажњом доброг домаћина, односно доброг привредника, као и да се стара да се отклоне, односно не наступе ризици који могу нанети штету. Такође, његова је обавеза да ако настане осигурани случај предузме све мере и активности које му стоје на располагању у циљу отклањања или умањења штетних последица.

Да би уговарач осигурања могао да наплати осигурану суму, у обавези је да одмах **обавести** осигуравача о томе **да је наступио осигурани случај** и да је настала штета. У Закону о обавезном осигурању у саобраћају утврђено је да је власник моторног возила, односно учесник у саобраћајној незгоди дужан да обавести одговорно друштво за осигурање (осигуравача) о саобраћајној незгоди најкасније у року од 15 дана од дана када се догодила саобраћајна незгода.

У случају саобраћајне незгоде, возач је дужан да свим учесницима саобраћајне незгоде, који имају право подношења одштетног захтева по овом закону, да личне податке и податке о обавезном осигурању.

Закључак

Обавезно осигурање у саобраћају је **изузетан облик осигурања** чија обавезност проистиче из закона, док правне последице настају на основу уговора између осигуравача и уговарача осигурања.

Законом о обавезном осигурању у саобраћају предвиђено је неколико врста обавезног осигурања у Републици Србији. То су: осигурање путника у јавном превозу од последица несрећног случаја;

²⁸ Капор Владимир и др: *Уговори робног промета*, Центар за привредни консалтинг, Нови Сад, 2000. год, стр. 315.

²⁹ Јанковец Ивица: *Привредно право*, стр. 571.

осигурање власника моторних возила од одговорности за штету причињену трећим лицима; осигурање власника ваздухоплова од одговорности за штету причињену трећим лицима и путницима и осигурање власника чамаца од одговорности за штету причињену трећим лицима.

Власници превозних средстава којима се обавља јавни превоз путника и власници других превозних средстава дужни су **да закључе уговор о обавезном осигурању** пре него што се превозно средство стави у саобраћај, у противном не могу да обављају делатност јавног превоза, нити могу да користе превозно средство.

На уговоре о обавезном осигурању примењује се закон којим се уређују облигациони односи и други одговарајући закони којима се уређују уговори у појединим врстама осигурања, ако Законом о обавезном осигурању у саобраћају поједина питања нису другачије уређена.

Уговор о обавезном осигурању је **неформалан**. Међутим, у пословној пракси се најчешће закључује у писаној форми ради лакшег доказивања да је уговор закључен и да би се на недвосмислен начин утврдио његов садржај.

Уговори о обавезном осигурању у саобраћају садрже **права и обавезе** уговорних страна, с тим што права једне уговорне стране представљају обавезе друге уговорне стране и обрнуто. Постоје и неке заједничке обавезе уговорних страна а то је, пре свега, да поступају **савесно и поштено**, што подразумева да се уговорне стране морају понашати једна према другој лојално, да узајамно сарађују, штите се и помажу, узајамно се обавештавају о свим чињеницама које су од значаја за пословни успех и да уредно и на време извршавају своје обавезе. Значајна заједничка обавеза уговорних страна је да поштују **принцип појачане пажње**, што значи да свака уговорна страна, мора да показује максималну пажњу доброг домаћина и уредног привредника, као и да **чува пословну тајну**, што подразумева дужност да држе у тајности податке који се односе на садржину преговора за закључење уговора, као и услове за закључење уговора и друге податке из области њихових пословног интереса.

Са све значајнијим учешћем саобраћаја у привредном развоју земље, у будућности ће обавезно осигурање у саобраћају имати све већи значај и из тих разлога је веома битна законска регулатива са којом држава покушава да уреди ову област на адекватан начин. Законом Републике Србије о обавезном осигурању у саобраћају учињен је значајан корак ка свеобухватном регулисању материје обавезног осигурања. Треба очекивати даље активности на правном нормирању ове области у циљу још бољег уређења ове врсте осигурања.

Литература:

- Васиљевић, М. (2006). *Трговинско право*, Правни факултет у Београду.
Јанковец, И. (1999), *Привредно право*, ЈП Службени гласник, Београд.
Капор, В. (2000). *Уговори робног промета*, Центар за привредни консалтинг, Нови Сад.
Милосављевић, М.(2009). *Привредно уговорно право*, Прометеј, Нови Сад.
Рајчевић, М. (2007). *Пословно право*, Правни факултет у Бања Луци.
Станковић, М. (2004). *Пословно право* (самостално издање), Београд.

CONTRACTS COMPULSORY TRAFFIC INSURANCE

Summary: Economic trends in the modern market economy could not be realized without insurance. Insurance massively contributes to faster and more secure operating without major consequences of the risks posed by modern business. Upon payment of funds insured by the insurer, formed a strong insurance fund from which to pay the sum insured if the insured event occurs and thus easier to bear the burden of the insured occurrence and damages, since the same is distributed evenly to all persons who paid the funds to insurance funds. From the first day found an insurance contract, this contract and job security has constantly evolved in line with technical and technological development. With the development of means of transport, has developed a special form of compulsory insurance in traffic. Given the great importance of this insurance, the author decided to investigate the same, especially in light of the Law on Compulsory Insurance in Traffic, which was enacted in the Republic of Serbia, which has so far repeatedly amended.

Keywords: Insurance, transportation, vehicle, passengers, responsibility, a contract.